

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-598

3.7.2024

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Skader i hytte som følge av mus/rotter – inntruffet i forsikringstiden?

Sikrede kjøpte en hytte som han overtok den 10.2.23. Han tegnet bygningsforsikring hos foretaket med ikrafttredelse den 11.2.23. I forbindelse med renovering av hytten, ble det oppdaget skader som følge av mus eller rotter. Skaden ble meldt til foretaket våren 2023. I anledning skadesaken ble det innhentet en rapport som konkluderte med at det overveiende sannsynlig hadde vært aktivitet av mus i hytten siden før sikrede overtok bygget; trolig helt siden byggeåret. Foretaket avviste ansvar for skadene og viste til at skadene mest sannsynlig hadde oppstått før forsikringen ble tegnet. Sikrede anførte at foretaket var ansvarlig for å dekke skadene. Han viste til at han hadde tegnet en bygningsforsikring som dekket skader som følge av mus og rotter. Videre mente sikrede at foretaket ikke hadde dokumentert at skadene oppstod før tegning. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde dokumentert at skadene hadde oppstått i forsikringstiden.

Saksfremstilling

Saken gjelder skader på hytte forårsaket av mus/rotter, og reiser spørsmål om foretaket har anledning til å avslå erstatning med begrunnelse i at skadene har oppstått før forsikringen trådte i kraft.

Sikrede kjøpte en hytte som han overtok den 10.2.23. Han tegnet bygningsforsikring på hytten hos Gjensidige Forsikring (heretter foretaket) med ikrafttredelse den 11.2.23.

Den aktuelle forsikringen har bl.a. følgende vilkår:

Dekkes

Plutselig og uforutsett skade ved

- (...)
- Bekjempelse av levende mus, rotter og andre skadedyr i bygning
- Skade forårsaket av mus, rotter og andre dyr. Med skade menes her fysisk skade på bygning/bygningsdel, svekket isolasjonsevne og lukt.

I forbindelse med renovering av hytten, ble det oppdaget flere skader ved bygget, bl.a. skade som følge av mus eller rotter.

Skadene ble for første gang meldt inn den 8.4.24.

Foretaket rekvirerte takstmann A til å besiktige eiendommen. Av skaderapporten, datert 11.5.23, fremgikk bl.a. følgende:

Kunde overtok fritidsboligen 10.02.2023. Under planlagt oppussing avdekkes det flere feil og mangler i fritidsboligen. (...)

Den bakenforliggende årsaken til at mus trenger inn i fritidsboligen er mangelfull tetting utvendig. Det er ikke montert musebånd og det er hull og flere innganger via stubbeloftsgulvet.

Foretaket avsto erstatning den 25.5.23 med begrunnelse i at skadene mest sannsynlig hadde oppstått før forsikringen ble tegnet, og sikrede ble henvist til å fremsette krav mot selgeren.

Den 7.6.23 meldte sikrede på nytt om skader i hytten som følge av mus eller rotter. I skademeldingen opplyste sikrede om at det var avdekket skader i isolasjonen, samt spor etter gnagere i form av ekskrementer. I den forbindelse ble fagkyndig R. engasjert for å besiktige eiendommen. Av skaderapporten, datert 12.6.23 fremgikk følgende:

Kunde melder om aktivitet av mus i fritidsbolig. Ved dagens besøk ble det avdekket flere mulige inntreksveier for mus. Fritidsboligen mangler musesikring bak ytterkledning og i hjørnekasser. Hytten har en kypkjeller med grovmasser. Her har mus muligheten til å ta seg inn via åpninger i grunnen og videre opp i gulv og vegger. Mellom bunnsvill og mur på en av hyttens kortsider er det en stor glippe hvor mus kan ta seg inn i kypkjeller. Det ser også ut til å være gråsteinsmur på deler av hytten.

Om skadetidspunktet fremgikk følgende:

Kunde avdekket og meldte inn skaden etter mus 8.april. Rev deler av taket i forbindelse med en fuktskade. Kunde oppdaget da også aktivitet av mus. Kunde overtok hytten i februar. Basert på mengden aktivitet, samt informasjon innhentet ved besiktigelsestidspunktet har det overveienede sannsynlig vært aktivitet av mus i hytten siden før kunde overtok.

(...)

Ved dagens besiktigelse ble det avdekket flere mulige inntreksveier for mus. Blant annet via åpninger i grunnmur og kypkjeller. Her har det trolig vært åpninger siden byggeår.

Foretaket avsto dekning den 5.6.23 med begrunnelse i at skaden objektivt sett hadde oppstått før foretakets ansvarstid, jf. fal. § 3-1.

Saken ble klaget inn for Finansklagenemnda den 19.2.24.

Sikrede anfører at foretaket er ansvarlig for å dekke skadene i hytten som følge av mus/rotter. Han har tegnet en bygningsforsikring på hytten som dekker skade som følge av mus, rotter og andre skadedyr. Det er ikke påvist gjennom kvalitative undersøkelser at skadene oppstod før forsikringen ble tegnet.

Forsikringsforetaket avviser ansvar for skadene. Ifølge de fagkyndige rapportene som er fremlagt på saken, har skadene mest sannsynlig oppstått før forsikringen ble tegnet. Iht. fal. § 3-1 begynner foretakets ansvar å løpe når forsikringstakeren eller foretaket har godtatt de vilkår som den annen part har stilt.

Sekretariatets begrunnelse:

Nemndas sekretariat avgjorde saken 24.4.24 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Sikrede fikk ikke medhold:

Det følger av forsikringsavtaleloven (heretter fal) § 3-1 at foretakets ansvar begynner å løpe når forsikringstakeren eller foretaket har godtatt de vilkår som den annen part har stilt. Ifølge sakens opplysninger overtok du fritidsboligen den 10.2.23, og foretakets ansvar begynte å løpe ved forsikringsavtalens ikrafttredelse den 11.2.23.

Det gjelder et grunnleggende forsikringsrettslig prinsipp om at foretaket bare svarer for forsikringstilfeller som har inntruffet i forsikringstiden. Dette betyr at foretaket ikke er ansvarlig for forsikringstilfeller som har inntruffet før forsikringens ikrafttredelse, se HR-2020-1262-A.

Finansklagenemnda Skade har i tidligere nemndsavgjørelser lagt til grunn at dette prinsippet gjelder med mindre annet følger av forsikringsavtalen, se nemndsavgjørelser **2018-707**, **2018-742** og **2021-24**. I sistnevnte avgjørelse uttalte nemnda følgende:

Nemnda peker på at forsikring er overtagelse av risiko mot vederlag. Hvis forsikringstilfellet allerede har inntruffet, er skaden et faktum, og det dreier seg ikke lenger om noen risiko. Overtagelse av ansvaret for forsikringstilfeller som allerede har inntruffet er derfor utenfor det tradisjonelle forsikringsbegrepet.

Med forsikringstilfellet menes den skaden eller hendelsen som utløser et ansvar for foretaket etter avtalen. I ditt tilfelle vil forsikringstilfellet være den skaden (eller de skader) som er forårsaket av mus/rotter. Det følger av forsikringsvilkårene at;

Med skade menes her fysisk skade på bygning/bygningsdel, svekket isolasjonsevne og lukt.

Det er imidlertid ikke alltid enkelt å fastslå nøyaktig skadetidspunkt, særlig ikke for skader som typisk pågår og utvikler seg over lengre tid. Det vil for eksempel være vanskelig å fastslå nøyaktig når isolasjonen var så ødelagt at den måtte anses som svekket. Videre vil det være vanskelig å fastslå når en bygningsdel er så fysisk forringet som følge av skadedyrsangrep at den må regnes som fysisk skadet.

I nemndspraksis har man i lignende saker lagt til grunn at skadetidspunktet må settes til det tidspunktet det ifølge sakkyndige antas at dyrene kom inn i bygningen og angrepet startet, se f.eks. avgjørelser **2021-721** og **2023-573**. Det vil ikke være avgjørende at du oppdaget skaden først etter at forsikringen ble tegnet. Dersom oppdagelsestidspunktet var avgjørende, så ville dette vært presisert i vilkåret, se f.eks. nemdsavgjørelse **2021-1200**.

I foreliggende sak har en fagkyndig fra R. uttalt at det;

overveienede sannsynlig (har) vært aktivitet av mus i hytten siden før kunde overtok. Ved dagens besiktigelse ble det avdekket flere mulige inntreksveier for mus. Blant annet via åpninger i grunnmur og krypkjeller. Her har det trolig vært åpninger siden byggeår.

Det følger av sikker praksis at det er forsikringstaker som har bevisbyrden for at forsikringstilfellet inntraff i forsikringstiden. Dette innebærer at det er du som må bevise eller sannsynliggjøre at skadene som du krever dekket har oppstått etter at forsikringen trådte i kraft den 11.2.23. I denne saken er det ikke fremlagt dokumentasjon – for eksempel i form av en fagkyndig rapport – som tilsier at skadene har oppstått etter at forsikringen ble tegnet. Vi må dermed legge til grunn det som fremgår av rapporten fra R. når det gjelder fastsetting av skadetidspunktet.

Etter dette finner vi at du ikke kan gis medhold.

Sikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig under sikredes hytteforsikring.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).